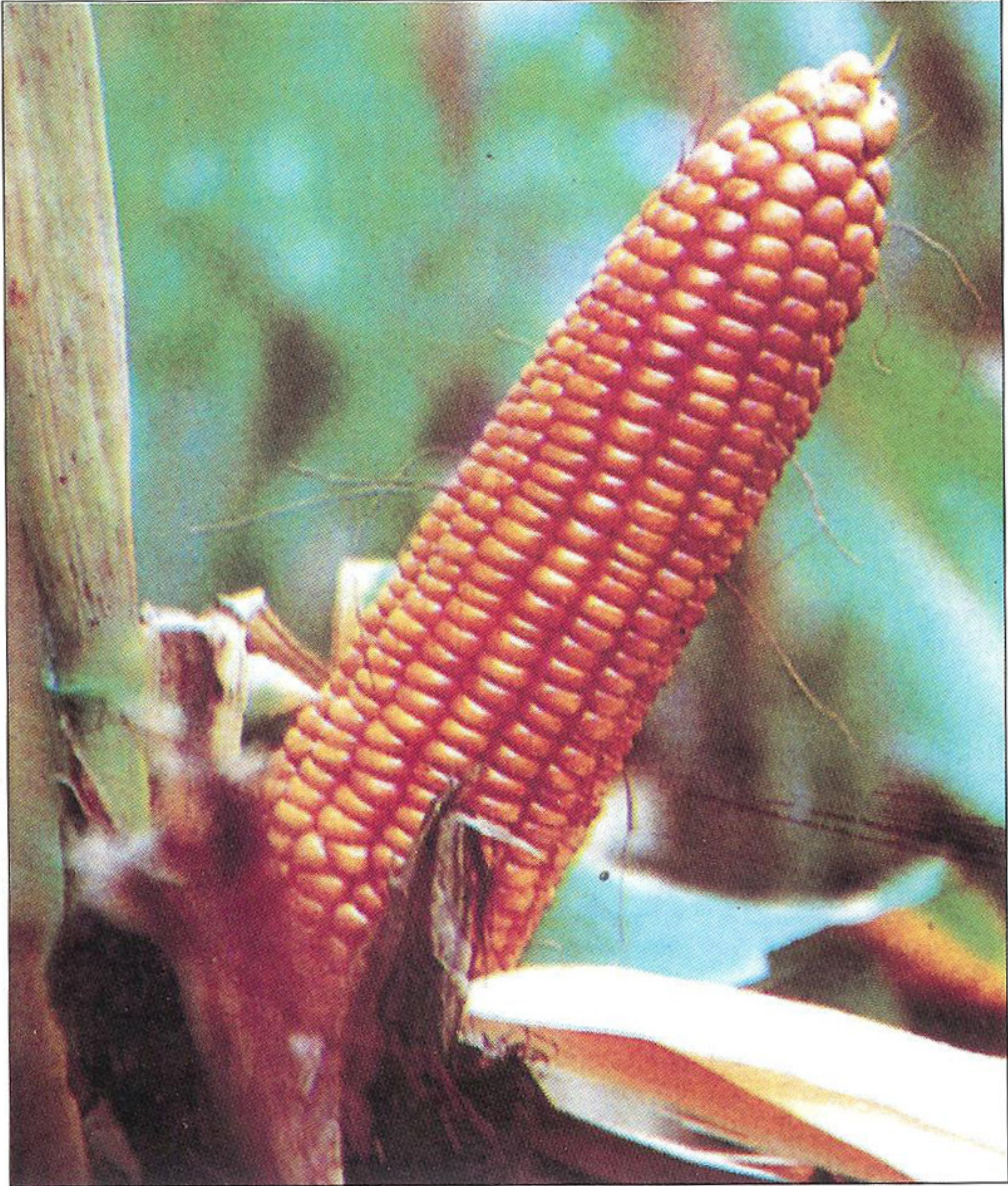

ដំណាំព្រៃឧស

គំរោងគណនេយ្យវិនិយោគ ធនាគារ អាស៊ី អាគ្នេយ៍

(ADB) លេខ 1445.CAM (SF)

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

លេខ : ១ ឆ្នាំ ២០០៣

I. ស្ថានភាពដំណាំពោតនៅប្រទេសកម្ពុជា :

ពោតគឺជាដំណាំដែលគេបានស្គាល់តាំងពីសតវត្សរ៍ទី១៧ ហើយ
គេបានដាំលើផ្ទៃដីតូចៗនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ទុកដូចជា អាហារសំរាប់
បំពេញលើអាហារដទៃទៀត ។ អាហារនេះមានសារៈសំខាន់ឡើង
ដល់ថ្នាក់ជាតិកំរិត ១៩១០ ដែលពារាំងបានទិញពោតក្នុងចំនួនច្រើន
ពីប្រទេសក្រៅដែលនៅក្រោមចំណុះរបស់ខ្លួន ដើម្បីយកទៅធ្វើចំណី
សត្វ ។

ទ.ណ.ជ.ក AIDOC
Code: _____
Date: _____
Donated by: _____
គឺនៅក្នុងប្រភេទពោតស

ពោតទាំងអស់ដែលដាំដុះពីដំបូង
គ្រាប់មូលរឹង ឬ ទន់ និងមានរយៈពេលវិវត្តខ្លី " ៩០ ថ្ងៃ " ។ ពោតស
គេហូបជាពោតស្មោរ ឬ លិងតាំងពីនៅខ្ចីរហូតដល់ទុំ ឬ ធ្វើនំផ្សេងៗវា
បង្កើតជាពាណិជ្ជកម្ម តាមភូមិភាគ និងជនបទជិតខាង ។

រីឯពោតក្រហម លេចចេញមកក្រោយឆ្នាំ ១៩២១ ការកាត់ពូជ
ដោយឯងៗ រវាងពោតចូលពីកុងកឹង និងអាមេរិកខាងត្បូង បន្ទាប់មក
ទៀតការបង្កាត់ពូជដោយក្រសួងកសិកម្មក្នុងរវាងឆ្នាំ១៩៣០ បង្កើតបាន
ពោតក្រហមខ្មែរ ដើមខ្ពស់រយៈពេលវិវត្តខ្លី " ៩០ ថ្ងៃ " ផ្ទៃរាងមូល តូច
ខាងចុង ប្រវែងប្រហែល ២០ ស.ម គ្រាប់ញឹកជំលូម ឬ តូច (តូចជាង
៨មម) មូលខាងលើ ពណ៌លឿងក្រមៅ ឬ ក្រហមស្មើទាំងអស់ វត្តមាន
នៃស្នាមធ្នូត និងខ្នងគ្រាប់ពណ៌ស ធ្វើឱ្យវាថយចុះតំលៃ។ ការប្រឹងប្រែង
កែលំអ ដោយបង្កាត់ពូជបានអនុវត្តធ្វើនៅភ្នំពេញ និងខេត្តកំពង់ចាម ។

ពោតផ្អែម មានប្រភពដើមពីអាមេរិក ដែលគេនិយមប្រើប្រាស់
ជាអាហារបន្ទាប់បន្សំ នៅពេលដែលផ្លែបានពេញលេញ ឬ ជាសម្លស៊ុប
ផ្សេងៗ ។ ពោតនេះមានពណ៌ក្រហមព្រលឹកនៅពេលទុំ ។

ពោតគឺជាដំណាំមួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងចំណោមដំណាំស្បៀង
សំខាន់ៗផ្សេងទៀត ។

យោងតាមល្បឿននៃផលិតកម្មពោត គេអាចសន្និដ្ឋានថា : ចាប់
ពីឆ្នាំ ២០០០ ទៅ ដំណាំពោតនឹងក្លាយជាដំណាំទី ១ ក្នុងពិភពលោក ។
ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ នៅកម្ពុជាផលិតកម្មដំណាំពោត បានកើនឡើងដល់
៦៣,៥ ពាន់តោន ។

II-សារៈប្រយោជន៍នៃដំណាំពោត :

ពោតជាដំណាំមួយប្រភេទយ៉ាងសំខាន់សំរាប់បំរើផលប្រយោជន៍
របស់មនុស្ស និងសត្វ ។ នៅក្នុងគ្រាប់ពោតមានផ្ទុកទៅដោយសារ
ជាតិផ្សេងៗ ដូចជា ជាតិទឹក ១០,៨% ជាតិប្រូតេអ៊ីន ១០% ជាតិ
ប្រេង ៤,៣% ជាតិកាបូអ៊ីត្រាត ៧៣,៤ % ជាតិវ៉ែ ១,៤ % ... ។ ល ។

១-ពោតជាចំណីអាហាររបស់មនុស្ស :

-ពោតត្រូវបានគេយកធ្វើជាអាហារប្រចាំថ្ងៃសំរាប់ប្រទេសមួយ
ចំនួន ។

-ពោតជាអាហារបន្ថែមពីលើអាហារមូលដ្ឋានដែលប្រជាជន

តែងតែនិយមដូចជា: ដុត, ស្មោរ, អាំង និងកែច្នៃធ្វើជាអង្ករពោត
ម្សៅពោត និងនំពោត ។ ល ។

២- ពោតជាន់តូចជាតិដើមសំរាប់រោងចក្រ :

- ដើម និងស្នូលធ្វើជាក្រដាស , ខ្សែ ឬ សំរាប់ដុត
- គ្រាប់ពោតក្រហមកិនធ្វើជាចំណីសត្វ
- គេយកគ្រាប់ពោតដំណើបកិនជាម្សៅធ្វើជាការ គ្រឿងតម្បាញ

សាប៊ូ ។ ល ។

- ការចំរាញ់យកជាតិប្រូតេអ៊ីន និងអាមីដុងធ្វើជាឱសថ ។
- ការកែច្នៃធ្វើជានំប៉័ង ប្រេងឆា ទឹកស្ទើរ ។ ល ។

៣- សំរាប់ការងារស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ :

ដំណាំពោតមានលក្ខណៈអាចអោយអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ ងាយស្រួល
សិក្សាពីលក្ខណៈបន្តពូជ និងលក្ខណៈប្រែប្រួលនៃពូជពីជំនាន់មួយទៅ
ជំនាន់មួយ នៃរុក្ខជាតិ ។

III- លក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃដំណាំពោត :

ពោតជារុក្ខជាតិមួយបែបដែលមានអាយុកាលលូតលាស់ខ្លីល្មម
សមស្របនឹងការដាំដុះ គឺរយៈពេល ៨៥ថ្ងៃ , ៩០ថ្ងៃ , ១០០ថ្ងៃ, ១១០ថ្ងៃ
, ១៣០ថ្ងៃ និងដល់ ១៨៥ថ្ងៃ ។ ចំពោះពូជពោតនៅ កម្ពុជាយើង
ច្រើនមានអាយុកាល ៨៥ថ្ងៃ, ៩០ថ្ងៃ និង១១០ថ្ងៃ ។

ជាទូទៅដើមពោតច្រើនមានកំពស់ ១,៥ម - ៣ម ។ ដោយ